

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto - - - \$6.00
Za pol leta - - - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: Chelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NO. 245. — ŠTEV. 245.

NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 18, 1932. — TOREK, 18. OKTOBRA 1932

TELEFON: Chelsea 3-3878

VOLUME XL. — LETNIK XL.

SENATOR NORRIS SE JE ZAVZEL ZA ROOSEVELTA

NEODVISNI SENATOR JE POZVAL POSLUŠALCE NAJ NE SLEDE SLEPO REPUBLIKANSKI STRANKI

Govornik je v svojem govoru v Philadelphia ugotovil, da je predsednik Hoover sam presedel. — V Pennsylvaniji bodo brez dvoma zmagali demokratje. — Demokratski kandidat bo istotako kot njegov soimenjak, Theodore Roosevelt, ščitil narod pred monopolom.

PHLADELPHIA, Pa., 17. oktobra. — Danes je imel tukaj zelo značilen govor neodvisni republikanski zvezni senator George W. Norris iz Nebraska. Zavzemal se je za izvolitev demokratskega predsedniškega kandidata, newyorskega governerja Roosevelta.

Pri tem je ostro obsojal vlado političnih bosov in politično mašinerijo, ki se ni nikjer tako razvila kot baš v državi Pennsylvania.

Volilce je pozival, naj se osvobode političnih bosov, naj glasujejo za Roosevelt, če, da bo njegova administracija napravila konec mogočnim monopolom, ki kontrolirajo ameriško politiko.

— Državo Pennsylvania kontroliра v zadnjih letih politična mašinerija. Država Pennsylvania je imela svojega Quaya, svojega Penrosa, Vare-a in Mellona. Zadnji je edini mož v zgodovini, ki je služil pod tremi predsedniki. Kako more tako mogočna država, ki ima tako inteligentne državljanje, dovoliti, da jo vladajo politični bossi? Odgovor na to vprašanje se glasi: — To omogoča duh, s katerim je stranka prezeta.

— Ako bo vsak volilec pri prihodnjih volitvah deloval soglasno s svojim poštenim prepričanjem, bo brez dvoma izvoljen demokratski kandidat Roosevelt za predsednika Združenih držav.

— V naši deželi so tekom let nastale velike politične stranke, ki so polagoma prešle v roke ljudi, kateri so jih izrabljali v svoje sebične namene. To se da prav posebno v Pennsylvaniji opažati. Ljudska vlada nikakor ne more biti trajna, ako obvladuje stranke politični bossi in politične mašinerije.

— Abraham Lincoln je reklo: — Jaz sem s slehernim, ki se zavzema za pravico, toda le toliko časa, dokler pravično ravna. Ko začne ravnati nepravično, se obrnem od njega.

— Geslo političnih bosov se pa glasi: — Drži se svoje stranke, pa če ravna pravično ali krivično. Pri tem se ni treba nič ozirati, če gre vlada k vragu. — Pripadnost stranki večkrat ne pomenja nič drugega kot prikrivanje zločinov in korupcije ter oropanje naroda za temelje pravice cloveške svobode. Če je naša stranka krivična, jo moramo kritizirati in odsoditi.

— Na demokratski konvenciji v Chicagu je bil nominiran za predsedniškega kandidata možak, ki zahteva vlado za dobrobit naroda, ne pa za dobrobit monopolov. Nekoč smo že imeli v Beli hiši Roosevelt, ki se je zavzel za pravice naroda in je nastopil proti monopolom. Prav nič ga ni motilo stopiti preko črte, ki jo je začrtala stranka, kajti zdelenje se mu je, da je to v korist dežele. Smatral se je za republikanca. Prav nič drugačen bi ne bil, če bi bil član demokratske stranke. Roosevelt, ki ga je nominirala demokratske stranke, se zavzema za iste ideale kot njegov soimenjak.

— Tudi Hoover ni bil vedno zvest svoji stranki. Ko se je po dvajset letni odsotnosti vrnil v Ameriko, se je pridružil demokratski stranke. Ko se mu je pa zdelo, da bo demokratska stranka pri prihodnjih volitvah poražena, je presedel.

— Hooverjev princip je, napraviti bogatine še bolj bogate kot so, ter onim, ki se valjajo v bogastvu, dati priliko, da si naberejo še več zakladov.

Dr. Vladimir Maček aretiran v Zagrebu

MAJNERJI SO PRISEGLI OB GROBU

Ob grobu ubitega tovariša so prisegli, da bodo nadaljevali stavko. — Vojaštvo pri pogrebu.

Taylorville, Ill., 17. oktobra. — V dvanajst milij dolgi vrsti avtomobilov so majnerji spremili v Taylorville k pogrebu truplo svojega tovariša.

Več tisoč majnerjev iz osrednjega in severnega dela države Illinois se je zbralo v Pawnee in Sangamon okraju k pogrebu majnerja Andreja Ganisa, stavkarja iz Christian okraja. Prejšnji teden je narodni gardist nestril Ganisa v majnerskem kraju Tovey.

Državna policija je bila nastavljena ob cesti sprevoda, da bi preprečila kakve morebitne nemire. V parku blizu pokopališča, kjer je bil pokopan Ganis, je bila nastavljena 450 vojakov.

Stavkarji so izbrali grob za Ganisa na Oak Hill pokopališču, kjer je tudi pokopan majner Frank Byleau, ki je bil ubit v majnerskih bojih pred 34 leti.

Urednik lista "The Progressive Miner" je v svojem govoru ob grobu Ganisa pozival navzoče majnerje, da se pri odptrem grobu zaprisežijo, da se bodo borili dalje proti znižanju plač, za katere se je pogodilo prejšnja majnerska unija z lastniki rogov.

Oblasti preiskujejo umor in dva častnika narodne garde sta v preiskovalnem zaporu ter čakata na sodbo.

OREL ODNESEL PRAŠICA

Buffalo Hat, Ill., 16. oktobra. John Mulcahey je videl na drevusu, kako je velik orel držal v svojih kremljih njegovega prašica. Hitro prgorabi puško in ustrelil. Orel in prašič padeta mrtva na tla. Orel meri v razprostrtnimi peti. Nikdo drugi v koči razum Matthesa in Soyarsa ni streljal.

STARE SLIKE NA ČEŠKEM

Dunaj, Avstrija, 17. oktobra. Izvaredno dragoceno zbirko slik starilj mojstrov so našli na gradu Koropom blizu mesta Pístyan na Češkem.

Našli so okoli trideset slik, ki so vse zelo dobro ohranjene. Med njimi je tudi slavna slika Leonardo da Vincijs "Cecilia". Dajše je Titianovo "Vstajenje". Madonna Paula Veronese in več slik Van Dyka, Tintoretta, Velasqueza, Murillo, Holbein, Jordana in več drugih.

Grad je last grofice Marije Antoniette Chotek, sorodnice soprogen nadvojvode Ferdinanda, katerih umor v Sarajevu leta 1914 je povzročil svetovno vojno. V tem gradu je tudi Beethoven zložil svojo sonato "Luminega svita".

Slike je našel nek obiskovalec gradu, ki je hodil po brezstevilnih sobahnih in je v neki sobi v kotu zagledal zlati blesk na okvirju slike, ki je bila obrnjena proti steni. Ko obrne sliko, se nemalo začudi, ko najde na spodnjem delu okvirja ime Leonardo da Vinci. Nato je bilo ostale slike lahko najti.

Najbrže so v tem gradu ob ča-

DVOJNI UMOR PRI ARETACIJI BUTLEGARJEV

Prohibicijski agent in deputi sta drug drugačna ustrelila. — Nepoznan črnec je najel kočo.

Russellville, Ky., 17. oktobra. — Prohibicijski agent Frank A. Mather in šerifov deputi Blach Sayers sta bila v revolverskem dvojboju usmrčena v koči nekega črnca.

Policijski nadzornik O. H. McAndree je reklo, da je kočo pred nekaj tedni najel nek tuj črnec, ki je po njegovem mnenju nadzornik zvez. prohibicijskih agentov.

V sledu sporocila, da je v koči velik ropot in preprič, sta šla McAndree, Soyars in še nekaj drugih uradnikov, da zadevo preidejo. Tam so našli osem mož, katere so zaprli zvezni agenti.

McAndree ni vedel, da so to aretirani ljudje, toda ukazal je, da ne skušajo iti iz koče. Tedaj pa je Mather skočil v vratom in Soyars ga ustavil. Takoj se prične preprič, ki je imel za posledico, da bo zaretovan v osrednjem odboru. Bil je priznan voditelj desne stranke oponozije.

Spolno prevladuje mnenje, da bo najboljše za Grigorija Zinovijsa in 21 drugih upravnih voditeljev, ki so bili izključeni iz komunistične stranke, izgnanost v dvojni umor.

Buharin je bil osmurnjen, da je bil v zvezi z oponozijo desnice leta 1929, katero so vodili Buharin, bivši ministrski predsednik Aleksander Rykov in Mihail Tomsky.

Sumnja je seveda takoj padla na "izpreobrnjene" pristaše Leonina Trockega, katerih izpreobrnjenje v Stalinizmu je bilo samo načelo.

Mnogi izpreobrnjeni voditelji so bili vrženi iz stranke, nekateri pa je bil določen čas "po-kore".

Ker osrednji odbor ni hotel izpremeniti svoje politike v industrijskih zgradbi in ni popustil proti kmetom, so se nekateri voditelji postavili proti Stalinu. Ko je prišlo to nasprotstvo na dan, Stalin ni odredil, kot je bilo v slučaju Trockega, da bi bila zadeva javno obravnavana, temveč so bili voditelji kratko izključeni iz stranke.

Preiskovalni pravnični pravnik John A. Whitehead je reklo, da so mestni in okrajni uradniki našli v koči črnce in štiri zvezne agente in da je Soyars vprašal Matthesa, kam gre, ko je hotel proti vrati.

Mather ni odgovoril. Dognano pa ni, kdo je pričel streljanju. Nikdo drugi v koči razum Matthesa in Soyarsa ni streljal.

FORD BO SKRBEL ZA DETROITSKE REVEZE

Detroit, Mich., 17. oktobra. — Ker je Ford obljubil, da bo skrbel za reveze v Detroitu, je mestni odbor opustil nameravano se, ki je imela namen postaviti nove davke za podporo revežem.

Ravnatelj Fordovega urada, Harry Bennett, je spročil županu Clyde M. Ford ponudbo Henryja Forda, ki je izjavil, da v mestu to zimo ne bo nikdo trpel po manjkanju.

SPOPADI NAJLJCEV V AVSTRILI

Dunaj, Avstrija, 17. oktobra. — Tekom izgredov v Simmering okraju so bili ubiti trije Nazijci in en poliecer.

Tekom parade so socialisti strelijali na Nazijce. Policija je aretirala 45 oseb in zaplenila veliko zalogu municije.

su Napoleonovih vojsk skrivali marsikaterje dragocenosti, katere so italijanski knezi poslali v Avstrijo.

Grofica Chotek ne namerava pridati slik.

BUHARIN BO IZGNAN

Bivši tajnik komunistične internacionale bo najbrž odstavljen. — Pridružil se je nasprotnikom Stalina.

Moskva, Rusija, 17. oktobra. — Sovjetska kampanja, ki ima namen odstraniti vse komunistične voditelje, ki nasprotujejo Stalini, je dosegla tudi prejšnjega tajnika komunistične internacionale Nikolaja Buharina, ki je bil po zadnjih poročilih postavljen pod nadzor.

Buharina aretacija sieer ni bila uradno objavljena, toda privatna poročila, ki se drže zelo trdovratno, pravijo, da mu je bilo odvzeto vsako politično delovanje. Buharin je bil odstranjen od osrednjega odbora in političnega biroa leta 1930, toda pozneje je bil zopet izvoljen v osrednji odbor. Bil je priznan voditelj desne stranke oponozije.

Spolno prevladuje mnenje, da bo najboljše za Grigorija Zinovijsa in 21 drugih upravnih voditeljev, ki so bili izključeni iz komunistične stranke, izgnanost v dvojni umor.

Buharin je bil osmurnjen, da je bil v zvezi z oponozijo desnice leta 1929, katero so vodili Buharin, bivši ministrski predsednik Aleksander Rykov in Mihail Tomsky.

Sumnja je seveda takoj padla na "izpreobrnjene" pristaše Leonina Trockega, katerih izpreobrnjenje v Stalinizmu je bilo samo načelo.

Spolno prevladuje mnenje, da bo najboljše za Grigorija Zinovijsa in 21 drugih upravnih voditeljev, ki so bili izključeni iz komunistične stranke, izgnanost v dvojni umor.

Ker osrednji odbor ni hotel izpremeniti svoje politike v industrijskih zgradbi in ni popustil proti kmetom, so se nekateri voditelji postavili proti Stalinu. Ko je prišlo to nasprotstvo na dan, Stalin ni odredil, kot je bilo v slučaju Trockega, da bi bila zadeva javno obravnavana, temveč so bili voditelji kratko izključeni iz stranke.

Preiskovalni pravnični pravnik John A. Whitehead je reklo, da so mestni in okrajni uradniki našli v koči črnce in štiri zvezne agente in da je Soyars vprašal Matthesa, kam gre, ko je hotel proti vrati.

Mather ni odgovoril. Dognano pa ni, kdo je pričel streljanju. Nikdo drugi v koči razum Matthesa in Soyarsa ni streljal.

POBEGLI KAZNJE- NEC SE JE VRNIL

Leavensworth, Kan., 16. oktobra. — W. Kirby Robinson, ki je star 65 let in ki ga je nad polovico življenja zasledoval strah, da bo kdaj aretiran, se je prostovoljno izročil sodišču, da dosluži zaporno kazneni, ki je bila izrečena nad njim pred 34 leti.

Slovilski mož, ki ima družino v Californiji, je prišel k wardenu Fredu Zerbstu in mu povedal, da je bil v Fort Smith, Ark., obsojen na štiri leta ječe, ker je oropal poštni urad v Little Falls, Ark. Ko so ga peljali v Leavensworth, je skočil z vlaka in pobegnil.

Postavodaja države Jalise je sprejela postavo, ki omejuje število dnuhovnikov, v državi na 30, medtem ko jih je bilo prej več.

Ustreljena mož sta Juan Rincon Fregoso, "general" v armadi fanatičnih katoličanov tekmovalci v kmetijstvu. Rincon Fregoso je prišel v Mexicu City, kjer je bil obsojen na štiri leta ječe.

— Svoje ime sem izpremenil v Rincon Fregoso, — je pripovedoval Rincon Fregoso, — petnajst let sem prosladal šolske knjige v Chicagou. Ko sem napravil malo denarja, sem se poročil, odpotoval v California in sem v Imperial Valley imel postajo za gazolin in sem dobro napredoval. Ko so pred leti padli bondi, sem izgubil \$100,000. pa danes še vendar nisem suh. Zdaj pa hočem svojo zadevo uredit.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President I. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in Kanado	Za New York za celo leto	\$7.00
	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nedelj in praznikov.

Dopis brez podpisu in osebnosti se ne prihaja. Denar naj se blagovoli po Money Order. Pri spremembah kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališča naznamo, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-3878

PREROKBE O IZIDU VOLITEV

Prerokovati, kako bodo izpadle volitve, je težavna stvar. Na številke se ni zanesti. Tudi če vemo, koliko volilcev se je registriralo, ne moremo zagotovo trditi, da bo zmagal ta ali oni. Poleg tega je treba tudi vpoštovati dejstvo, da je v normalnih volilnih letih oddanih približno pet milijonov več republikanskih kot pa demokratskih glasov.

Leta 1928 so bila na programu tako važna vprašanja. Vse sile so bile na delu, česar posledica je bila, da je bilo pri volitvah oddanih neobičajno dosti glasov, namreč 36,879,414. Ljudsko štetje ki se je vrnilo dobro leto pozneje, je ugotovilo da je v deželi nad dvainsedemdeset milijonov oseb ki imajo volilno pravico. Ali je 49 odstotkov oseb, ki niso glasovali, zanemarilo svojo volilno dolžnost?

Tako je bilo naprimer petnajst južnih držav, v katerih je glasovala komaj ena petina volilcev. To se da tolmačiti na ta način, da zamoreci, ki tvorijo v obeh državah triindvajset odstotkov prebivalstva, niso glasovali.

Po nekaterih južnih državah, naprimer v Alabama, so uveljavljene postave, ki določajo, da mora biti oseba, ki hoče voliti, zaposlena, da mora plačati volilni davek ter da mora znati pisati in čitati. Baš vsled teh predpisov je ostalo nad pet milijonov zamorev doma.

Ponekod so tudi posebni predpisi glede naturaliziranih inozemcev.

Države Alabama, Arkansas, Florida, Massachusetts, Mississippi; Tennessee, Texas in Virginia zahtevajo, da mora vsak volilec plačati en dolar davka.

Ta vsota sicer ni posebno velika, vendar bo dosti volilcev, ki ne bodo šli na volišče samo zaraditega, ker ne bodo zmogli dolarja.

V Alabami je postava, da mora imeti vsak, ki hoče voliti, delo; v Louisiana in Rhode Island mora imeti vsak volilec nekaj lastnine; v Georgiji, Mississippi, New Hampshire in Pennsylvaniji ne sme nikje glasovati, kadar ni plačal davka; v Alabami, Delaware, Louisiana, Missouri, New Hampshire; New Jersey in v New Yorku ne smejo voliti tisti, ki so odvisni od javne dobrodelnosti.

V velikih mestih se bo število volilcev zmanjšalo še zaradi drugega dejstva. Vsaka država zahteva od volilca, da mora biti gotovo dobo v državi, okraju, mestu, volilnem okraju itd.

Se nikdar se ni prebivalstvo Združenih držav tako selilo kot se seli v sedanjem času. Ljudje hodijo za delom iz kraja v kraj.

Nadalje se vrši velika selitev iz mest na farme in obratno.

To so torej dejstva, ki onemogočajo statistikom in prerokom že saj približno napovedati, koliko volilcev se bo udeležilo prihodnjih volitev.

POŠTNA HRANILNICA

Trebalo je finančnega poloma, kot je bil bankrot zavoda "Bank of United States" in njegovih 50 podružnic v mestu New York, da so se neštivilni vlagatelji zavili, da ta zavod je bil privaten in vladni. Niti federalna, niti kakra državna vlada nima svoje lastne banke. Le v rani zdodovini te dežele je obstajala neka "Bank of the United States", ki pa je bila kmalu likvidirana, in bankarstvo je bilo prepričeno privavnim rokom — le pod državno kontrolo oziroma pod federalnim nadzorstvom, kar se tiče "narodnih bank".

Federalna vlada nima nikake banke, pač pa je leta 1910 ustavljena poštna hranilnica. To hranilnico upravlja poštni departement potom 49.000 poštnih uradov širom dežele. Zakon pravi, da vlada Združenih držav garantiira vloge v poštni hranilnici.

Usaka oseba, deset let stara ali več, sme odpreti hranilno vlogo pri najbližjem poštnem uradu s tem, da vloži en dolar ali več. Za nadaljnjo vlaganje ni treba iti osebno na pošto, marše se denar lahko vloži potom Money ordra ali priporočanega pisma. V potrdilo vloge dobiva vlagatelj poštno-hranilne certifikata za zotovo vsoto denarja, ki so izdani na ime vlagatelja in se morejo prenasati na drugo osebo. Ako kdo izgubi tak certifikat, more dobiti novega tak certifikat, more dobiti novega.

Vlagatelj more vsak čas zahtevati nazaj ves vloženi denar ali del istega. To se lahko storiti osebno na pošti, pismeno ali potom upravičenega zastopnika.

Vloge se obrestujejo na dva odsto na leto. Ni obresti na obreste, ali vlagatelj more dobiti obreste in jih vložiti v svojo vlogo. Obreste si manj kot leti dni se izplačujejo na podlagi pol odstotka za vsako četrletje.

Ko se vlagatelj preseli drugam, se vloga prenese na drugi poštni urad brez stroška ali izgube obreste.

V izpodbudo male prištednje se prodajajo poštno-hranilne znamke v vrednosti po deset centov. Te znamke se nalepijo na posebno poštno-hranilno kartino, ki je deset znakov nalepljenih, jih poštni urad sprejme kot vlogo \$1 bodisi za novo vlogo ali dodatno k stari vlogi. Kdor hoče, jih lahko zameni za gotov denar. Poštno-hranilne karte se dobivajo brezplačno.

Vlagatelji poštno hranilnice morejo zameniti del svoje vloge ali vso za zadolžnico Združenih držav (United States registered or coupon bonds) ki se izdajajo v vrednosti \$20, \$100 ali \$500. Te zadolžnice nosijo obresti dveh in pol odsto na leto, izplačljive polletno. Ni nikake omejitve glede števila zadolžnic, ki jih kdo hoče.

Dalmatinci, Bosanci in Hrvati in Črnogorci: Priselilo se je 299, izselilo 781. Primanjkljaj 482 napram prebitku v prejšnjem letu.

Hrvati in Slovenci: Priselilo se je 184, izselilo 51. Izselilo 119. Izmed 19.426 deportiranih inozemcev najdemo 394 Bolgarov. Srbov in Črnogorcev, 156 Hrvatov in Slovencev in tretja skupina ni posebej navedena.

Kdorkoli želi potovati letos v domovino, za stalno, ali le na začasni obisk svojcev, naj vsekakor piše po naša navodila za potovanje in prepričal se bo, da bo za mal denar udobno in hitro potoval. Pošljemo jih vsakomur brezplačno.

Ste namenjeni v Evropo?

Kdorkoli želi potovati letos v domovino, za stalno, ali le na začasni obisk svojcev, naj vsekakor piše po naša navodila za potovanje in prepričal se bo, da bo za mal denar udobno in hitro potoval. Pošljemo jih vsakomur brezplačno.

METROPOLITAN
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO ZANE BLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NA STOPNI SEZNAM

V JUGOSLAVIJO	V ITALIJU
Din 200	\$ 4. — Lir 100 \$ 5.75
Din 300	\$ 5.85 Lir 200 \$ 11.40
Din 400	\$ 7.50 Lir 300 \$ 16.00
Din 500	\$ 9. — Lir 400 \$ 22. —
Din 1000	\$17.50 Lir 500 \$27. —
Din 5000	\$85. — Lir 1000 \$52.75

IZPLAČILA V AMERIŠKIN DOLARJU

za izplačilo \$ 5.00 morate postati \$ 5.70
" " \$10.00 " " \$10.80
" " \$15.00 " " \$15.90
" " \$20.00 " " \$21.00
" " \$40.00 " " \$41.20
" " \$80.00 " " \$81.20

Prejemnik dobri v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Nova nakazila izvršujemo po CABLE LETTER za prisotno \$1.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSER)

216 WEST 18TH STREET

NEW YORK, N. Y.

Dopisi.

New York, N. Y.

Na iniciativi "Foreign Language Information Service" se vrši dne 29. oktobra t. l. v dvorani sedmega zveznega polka (34. Street & Park Avenue) tradicionalni "Folk Festival Ball".

Namen prireditve je seznaniti ameriško javnost z narodnimi plesi, nošnjami in običaji posameznih evropskih narodnosti. Zanimivo je, da pri tem sodeluje tudi jugoslovanska skupina, ki bo nastopila s knežčkim valčkom, polko in kolom. Nastopili bodo tudi posamezni pevski zbori s slovensko, hrvatsko in srbsko narodno pesmijo, kot narodni instrument pa bosta zastopana harmonika in tamburica.

Ob poskočnih zvokih harmonike se bodo vrteli slovenske narodne noše, ob sviranju tamburice pa silkovite srbske in hrvatske narodne noše iz pokrajine, Dalmacije, okolice Zagreba, Črniogora, Bosne, severne in južne Srbije. Skoro je ni dežele, ki bi bila tako slikovita in bogata v narodni noši, narodni običaju in pesmi, kakor je naša domovina, to je naša karakteristika, ki se močno opaža v našem kulturnem življenju. Lepa bo scena, ko se pojavijo naši fantje ob mesečni noči na vasi in zapojo uspavanju.

Jugoslovanska skupina se mogočno pripravlja, da častno in odlično izvede svoj program. Samo preko tisoč oseb bo izvajalo programe evrop. emigracije, ko bo prireditvi prisostvovao par tisoč oseb, saj je dvorana 7. zveznega polka ena največjih v New Yorku.

Ta prireditve je izredno važna, sti zlasti za nas Slovence, ker nam je dana odlična rezprezentanca bogato vezene avbe in snežno bele peče. Kdor še ni videl bohinjskega pastirja v New Yorku, ali blejskega ženina in neveste, naj pride na prireditve. Videli pa bomo bogato vezane narodne noše ostalih pokrajini naše domovine, katerih narodni okrasni in pestre barve so višek naše narodne umetnosti. Že narodna vezenina sama, je velik zaklad vsakega kulturnega naroda, kaj se le narodna pesem, ki je priznana zlasti jugoslovanska kot najlepša.

Od ostalih narodnosti bodo nastopili tudi Finei, Dani, Norvežani, Irki, Nemci, Španci, Romuni, Čehoslovaki, Poljaki, Rusi, Bolgari, Francoski in Italijani.

Povprečna ameriška publike dobi najboljše razumevanje narodnih čustev evropskih emigracij ravno v taki prireditvi, zato se smatra "Folks Festival Ball" kot eno najpopolnejših prireditv letne sezone. Že v izražajuju plesnega ritma je zapadopen temperament posameznega naroda. Tudi ples bo pri tej priliki igral zelo važno vlogo, posebno pa se bodo "postavile" naše brhke narodne noše.

Prepričan sem, da bo jugoslovanska skupina častno dovršila svoj nastop v ponos celokupni naši koloniji!

Marian Pfeifer.

POZIV

NAROČNIKOM

Vse naročnike, ki se niso odzvali na poslane jim opomine prošimo, da po možnosti takoj povravnajo naročino. Komur to začasno ni mogoče, naj nam sporoči.

Vsem onim, ki se ne bodo odzvali, bomo primorani vstaviti nadaljnje pošiljanje lista.

Uprrava "Glas Naroda"

Iz Nemčije poročajo, da bo潘enova vlada pozvala bivšega kajzera nazaj na nemški prestol. Kajzer se bo vabil brez dvojnega odzvala. V štirinajstih letih je imel dovolj prilike natanceno premisli, kakšne neumnosti bo se lahko uganjal z nemškim naročdom, akot ga pokliče nazaj.

Spanija bo zaplenila vso cerkveno lastnino. To je zoper skok iz ekstrema v ekstreem.

Pred revolucijo je bila Španija najbolj klerikalna država na svetu, danes pleni cerkveno lastnino.

Slične korake je opazovali v Mehiki, kjer je imel še pred kratkim katoliški duhovnik največjo besedo.

Ali v Italiji, kjer je bil narod za vse drugo prej zrel kot za fazem.

Ali v Rusiji, kjer je pod carjem neukl kmet obdeloval zemljo z najprimitivnejšimi sredstvi, dočim se danes poslužuje najmodnejših strojev.

Zeleni kader se je oživel v Jugoslaviji.

VSAKDANJI KRUH

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

32

(Nadaljevanje.)

Čim dalje je potekal dan, tembolj je gospa stotnikova postaja nemirna. Stokrat je hitela iz sobe v kuhinjo, iz kuhinje v sobo. Mina je dobila toliko naročil, da je bila proti včeru že vsa zmešana. Poleg tega pa je čutila v svojih udih težko utrujenost. Ko se oblače v svojo nedeljsko obleko — poleg tega, da je kuhala, je morala še slugi pomagati v obednici — jo obide omotica. Z vzklikom pada na svojo postelo.

Toda že sliši: — Mina! Mina, kje ste vendar? Spravite vendar otroke v posteljo! Čas je že, da pristavite pečenko. Krompirja še tudi niste olupili. Mina, Mina, prosim vas, malo pohitite! Malo časa se moram še odpočiti, ker sem trudna, da se bom zvrnila!

Naglo gre Mina v kuhinjo. Še vedno ji je bilo črno pred očmi, toda ni imela več časa, da bi mislila na svojo lastno utrujenost.

Toda vsega ni mogla pozabiti. Ko je nudila jed pri mizi, jo je postavila na napačno stran; nič več ni vedela, kje je desno in kje levo. Vse se ji je vrtilo pred očmi. Ko jo gospa opozori, skoromahne in drži skledo postrani in že se je mast zlila na obleko gospode polkovnika. Od strahu bi ji skoro skleda padla iz rok.

— Malo priročna in zelo prijazna, — jo je učila gospa stotnikova ter se je sillila k prijaznemu nasmehu. Ko je prinesla drugo jed, je Mina pričela ponujati:

— Prosim, vzemite še en kos, saj so tako majhni. Vzemite vendar.

Gospa Smoletova jo prestrašena gleda ter jo opominji: — Mina!

Mina pa nicesar ne vidi, nicesar ne opazi. Pred njenimi očmi je vse zvodenelo. Nikakor ni smela pogledati majoneze, kajti takoj ji je postal slabo.

Gostje so se komaj zdržali smeha. Ko jo polkovnik, ki je bil samec, ovgorovi in nato še major, se tudi poročniki niso mogli več zdržati. Prično se glasno smejeti.

Spočetka je Mina naglo odgovarjala; ko pa zapazi, da se smejejo nji, beži z sobe, se vrže v kuhinji na stol ter si svoj vroči obraz zakrije z rokami.

Hvala Bogu, da je bila pojedina končana! Sedaj je mogla sedeti v kuhinji, medtem ko je v sobi "gospica majorjeva" pela o večni ljubezni, nek poročnik po ja je spremljal na klavir.

Okoli polnoči je odšel gospod polkovnik, četrte ure pozneje major z ženo in hčerjo. Mina jim je svetila po stopnicah. Zdaj je imela že petdeset par, pa ni bila nič kaj vesela. Danes je nobena stvar ni mogla razveseliti; sram jo je bilo, bila je žalostna in do smrti utrujena.

Samo za trenutek se je hotela odpočeti, predno je šla po štirih stopnicah v svojo sobo. Ključ je pustila v hišnih vratih ter sede na najnižjo stopnico.

Ko so uro pozneje priopotali poročniki, so našli Mino na stopnici. Naslonjena je bila na mrzlo steno in je spala. Poleg nje je gola sveča in razsvetljevala bolestne ustnice ter temno zategnjeno čelo.

— Pst, vidiš, da spi, — pravi tihi prvi. Vsi stoje nekaj časa okoli nje in jo opazujejo. Nato pa ji vsakdo položi v odprto roko, ki ji je leno ležala v naročju, nekaj napitnine ter s krohotom gre do na ulico.

Naslednjega dne je gospa stotnikova Mini odpovedala službo. Kot bi udarila v njo strela. Pa tudi gospa stotnikova je jokala. Da more kako dekle človeka tako osramotiti! Toliko denarja je izdala, toliko je delala, in kaj je imela od vsega tega?! Grenke solze ji tečejo po suhih lichih in stotnik je bil žalosten.

Mini je z velikim strahom stekla v Režekovo klet. Zapustila jo je z nekoliko bolj vedrini licem. Režekova je vedno našla pravo rešitev. Ne samo da je vedela za službo — nekaj hiš višje gori je mladi zakonski par pri katerem je služila lepa Avgusta, iskal služkinjo, ne, še jezila se je na lačne stotnikove s širim vrstami stopnic, tako da je bilo Mini zopet lažje okoli srca.

Svojo zadevo je zaupno povedala gospoj Režekovi in ko je bilo prvega, je šla Mini k bančnemu uradniku Bevku v službo. Vselja, mlada človeka, same nove stvari, lesketajoča kuhinja z brezstevilnimi loneji, z nazobčanimi modrimi prti in samo dve vrsti stopnic.

Vendar enkrat je dobila Mini dobro službo. Prvi večer, ko stoji Mini v prijazni kuhinji in umiva jedilno posodo — tukaj niso skoparici, to je takoj videla — pride k njej mlađa gospa. Bila je v lepi jutranji obliki z mnogimi čipkami, kar je kaj lepo pristalo mlademu dekljškemu obrazu.

— Mini, — ji pravi, — klicali vas bomo Ana. Sovražim namreč im Elza, toda moj mož me vedno kliče Mini in to ime je preveč podobno vašemu Torej Ana!

Gospa se prijazno nasmeje in pogleda Mini s svojimi lepimi očmi.

— Upam, da bova dobro izhajali, saj nimate mnogo opravila. Vsak dan grem ob gotovem času ven in se vrnem z možem; tedaj seveda mora biti kosilo pripravljeno. Po kosilu malo spim in tedaj pomijete posodo in zvezčer grem po svojega moža. Ob nedeljah gre veden do mojim staršem v van tedaj ni treba kuhati in tudi mama mi mnogo pomaga, in — gospa nekoliko prestane, kajti od znotraj se oglasi mož: — Mini, Mini, Mini!

In je že mož v kuhinji.

— Toda Mini, — pravi očitajoče, — koliko časa že stojiš tut? Ne storj vendar tako dolgo! — Mini prijazno nrikima in ji smeje reče: — Torej, Ana!

— Zakaj Ana? Mislim, da ji je ime Mina.

Mlada gospa se glasno zasmeje.

— To vendar ne gre. Ako pokličeš Mini — in to je pri tebi pogosto — in dekle zastopi Mini — hahaha! — Razposajeno se smeje. — To bi bila lepa zamenjava! Hahahaha!

Tudi njemu se zdi semešno in se glasno smeje. V objemu gresta v sobo. Še dolgo je bilo slišati njun glasni smeh v kuhinjo.

Zakaj je bila Mini tako žalostna? Tukaj bo vendar imela tako dobro. S pomilovanjem prehena, povesi mokre roke ob predpansku in gleda pred se. Solza za solzo ji polzi po lichen — niti svojega imena ni smela obdržati!

Naslednjutro — mlada gospa še ni vstala — pride mladi mož v kuhinjo.

— Ana, — pravi, — moram iti. Gospa Režekova mi je rekla, kako pridno dekle ste. Zdaj pa dobro skrbite za mojo ženo, kadar vstane, dobi faj in ker je tako zgodaj ne more mnogo jesti, mora imeti ob enajstih dve mehko kuhanji jaje in ob dvanaestih, predno pride po mene, nekaj keksov in kozarcev ogrskega vina, ki se nahaja v omari. Ako imate ravno dobro juho, ji morete tudi z juho postreči. Toda na noben način ji ne smete pustiti, da bi stopili na stol ali pa da bi kaj dvignila — rajšči vi daste jesti ptiču, ker visi tako visoko. Saj ste razumno dekle in pazite dobro na vse!

(Dalej prihodnji)

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

124

125

126

127

128

129

130

131

132

133

134

135

136

137

138

139

140

141

142

143

144